

STADEN HALMSTAD

1866

Skildring av
staden Halmstad
– Återutgivning av text från 1866

av Mathilda Lönnberg

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-121-6

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

För 150 år sedan var det framför allt olika fartyg och skepp som besökte Halmstad.

I den här e-boken får du läsa hur man såg på staden Halmstad för mer än 150 år sedan. Du får också en genomgång av stadens historia.

I dag är Halmstad mest berömt för sin långa perfekta sandstrand Tylösand som lockar 100 000-tals besökare varje sommar.

Men på 1800-talet kom ingen till Halmstad för att sola och festa. De flesta besökarna var sjömän som lossade och lastade i stadens myllrande hamn.

I den här e-boken får du både läsa om hamnen och om den begynnande badortsturismen då folk kom hit för att bada av hälsoskäl. Du kan också se spännande bilder från Halmstad anno 1866. Men den här e-boken innehåller framför allt en berättelse om Halmstads spännande historia. Staden föddes på gränsen mellan de ständigt krigande nationerna Danmark och Sverige.

Texten publicerades under signaturen ”Th” som användes av författarinnan Mathilda Lönnberg (1837–1907).

Skildring av Halmstad år 1866

Den här texten publicerades ursprungligen år 1866 i tidskriften "Svenska Familj-Journalen" med rubriken "Halmstad". Texten publicerades under signaturen "Th.", som användes av författaren Mathilda Lönnberg (1837–1907).

Vid utloppet af den från Smålands platå upprinnande Nissa-ån stod på Larsmessodagen 1062 en stor sjödrabbning mellan Danskar och Norrmän. Ingendera af de bägge folkens konungar, hvarken den danske Sven Estridson eller den norske Harald Hårदारåde, anförde i drabbningen sjelf sin flotta, af hvilken den Danska var den Norska dubbelt öfverlägsen. Men genom sin höfdings, Hakon Jarls, tapperhet segrade de till antalet underlägsna Norrmännen, och när slaget var slutadt och segern vunnen, kom till Hakon Jarls skepp en man, som kallade sig Wändråde, hvilken efter ett kort samtal med Jarlen af honom fick tillåtelse att gå oantastad i land. Wändråde, den i "vånda om råd" stadde, var, säger Sturleson, ingen annan än konung Sven sjelf, och genom sin fiendes ädelmod blef han räddad och kom sedan till makt och välmakt igen. Men slaget är i nordens häfder bekant under namn af Nissaslaget och ut-

gör det första historiska minnet från den ort, der det nuvarande Halmstad ligger.

Men ännu dröjer det länge, innan namnet Halmstad förekommer uti historien. Man vet visserligen, att konung Christopher vid Nissans utlopp byggt sig ett fäste, men när detta skedde och hvilket namn det bar, känner man icke. Så mycket är dock säkert, att redan år 1225 konung Christopher på en herredag i Wordingborg framställde klagomål mot ärkebiskop Jakob Erlandsson i Lund, för det den mäktige prelaten besvärat sig öfver anläggandet af detta fäste. Nu vet sägnen ytterligare att berätta, huruledes fästet vid en belägring, då försvarsmedlen började tryta, räddade sig undan fienden genom brinnande halmkärftar, doppade i tjära, som kastades ned bland de belägrande och att dessa halmkärftar blefvo fästets märke samt upphofvet till dess namn, Halmstatha eller Halmstad. Kring detsamma och under dess skydd uppväxte småningom en stad med samma namn, hvilken också hade i sitt märke tre halmkärftar, till dess Fredrik II till minne af stadens tapperhet i kriget mot Sverige under Erik XIV:s tid år 1563 i dess sköld insatte tre af Danmarks röda hjertan, hvilka ännu i dag äro Halmstads vapen.

Af allt detta framgår sålunda med temmelig bestämdhet, att den nya staden, snart hufvudort i det danska länshertigdömet Halland, haft sitt ursprung från det vid Nissans utlopp af konung Christopher den förste anlagda slottet och att den deri liknat de flesta bland de i medeltiden anlagda städerna, hvilka vanligtvis bildade sig omkring ett slott eller en kyrka, hvilka genom sina befästningar eller sin helighet kunde skydda de fredliga näringsidkarne. Det torde dock hafva dröjt länge innan den kring Halmstads slott upprunna orten vunnit sådan betydelse att den kunde göra anspråk på benämningen af

stad, ty först år 1307 finner man hertig Christopher af Halland och Samsö hafva för densamma utfärdat privilegier som sådan. Dessa privilegier utvidgades af konung Christopher och hertig Knut Posse; men genom dem torde stadens uppblomstring hafva blifvit ansenligt påskyndad, så att den redan under Kalmarunionens första tid måtte hafva ett visst anseende. Detta finner man deraf, att i Unions-akten Halmstad bestämdes som den ort, der valet af Unionskonungar skulle ske genom 40 personer från hvardera riket, hvilka sig emellan skulle genom lottkastning bestämma det rike, som skulle välja konung, hvarefter detta rikets 40 representanter skulle utse konungen, eller, om de icke kunde komma öfverens, inom sig delegera ett utskott af 12 personer, genom hvilka den viktiga frågan skulle afgöras. Men om staden också nu icke var utan betydighet, skulle den dock snart få vidkännas krigets härjningar. Befriarn Engelbrecht eröfrade Halmstad med stormande hand 1434, återlemnade den då till konung Erik af Pommern, men återtog den åter 1436, och sedan den tiden blef Halmstad länge ett trätofrö mellan Svenskar och Danskar. Möten, som ingenting afgjorde, omvexlande med belägringar och bestormningar och sedan Sverige skiljt sig från Unionen och Halmstad afgjordt blifvit en dansk stad, som af danska konungarne förvandlades till en ordentlig fästning (denna fulländades efter lång tids arbeten först 1605 af danske "riksbyggmästaren" Steenvinkel) måste den flerfaldiga gånger lida af fiendtliga besök och färgades dess vallar rikligen med de bägge fiendtliga brödrafolkens ädlaste blod. Konung Erik XIV besköt och bestormade åtskilliga gånger (1562, 1566) Halmstad, hvilket dock lyckligt stod emot honom och hans höfdingar, Carolus de Mornay och Bo Grip; men strax i början af 17:de århundradet härjades Halmstad (1619) af en eldsvåda som

qvarlemnade blott S:t Annas kloster och tre stenhus, och i medlet af samma århundrade blef genom Brömsebrofreden Halmstad med hela Halland ändtligen svensk tillhörighet, då blott för en tid, ehuru genom Carl Gustafs derefter följande segrar snart för alltid. Carl XI försvarade den nyvunna staden genom det efter densamma uppnämnda slaget 1676, då den Halmstad belägrande danske höfdingen Dunkam den 17 Augusti blef i grund slagen af konungen och Ascheberg. Sedan dess har Halmstad, oanfäktad af kriget och blott någon gång hemsökt af andra olyckor, t. ex. den stora eldsvådan 1845, förblifvit en svensk stad och under Sveriges spira uppblomstrat allt mer och mer.

Om det gamla Halmstads utseende är svårt att säga någonting, särdeles som staden, sedan den stora eldsvådan 1619 uppbyggd från grunden, med allt skäl kan kallas en ny stad. Under katolska tiden hade staden åtminstone tvänne kloster, ett dominikanerkloster, helgadt åt den heliga Karin, och ett åt den heliga Anna invigdt franciskanerkloster, utom sin kyrka, som, färdig mot slutet af 1400-talet och då utrustad med åtta altaren, ännu är en bland de vackraste svenska stadskyrkorna, oaktadt den skada hon led vid 1619 års brand. Af större vikt än i kyrkligt hänseende var dock Halmstad i militäriskt, såsom en bland Danmarks starkaste fästningar. Kärnan i dessa fästningsverk var det ännu qvarstående slottet, en stor, fyrkantig tegelbyggnad om 2 våningar på ena sidan och en våning på den andra samt försedd med ett större och ett mindre torn. De dertill sig slutande verken utgjordes af 6 bastioner samt 4 portar med sina raveliner; men deraf återstå, efter fästningsverkens utdömande 1736, endast en vacker port och några jordvallar. På den rymd, som fordom kringslöts af dessa verk utbreder sig på Nissans ena strand, hvilken med

den andra förenas genom Östra bro, det n. v. Halmstad, en i allmänhet välbyggd och treflig, men framförallt idog och uppblomstrand stad med ungefär 5,000 invånare. Om dennas kyrka, inom hvars murar, bland andra, fältmarskalken grefve Sperling hvilar, och om slottet, der länsstyrelsen har sina embetsrum och landshöfdingen sin bostad, samt der man ännu visar "Kung Christians kammare" hafva vi redan talat; bland öfriga byggnader utmärka sig den vid hamnen befintliga tullkammare- och rådhusbyggnad, bakom hvilken kommer att förläggas det nya elementarläroverket, till hvilket grunden nu är lagd, vidare det med torn försedda hus, hvaruti stadens magistrat och rådhusrätt förut hade sina sessioner, men uti hvilket nu och tills nya läroverkshuset blir färdigt, elementarskolan finnes inrymd; än vidare stadshuset med nyuppförd teaterlokal, länets lasarett och hospital, cellfängelset, f. d. kronomagasinet, numera tillbyggt och förändrat till ett storartadt sädesmagasin samt slutligen stadens nyanlaggda kallvattenkur-anstalt som öppnades förlidet år och anses vara ett af de medel som i icke obetydlig mån skall komma att bidra till höjande af stadens välmåga genom det stora antalet badgäster, man hoppas skola begagna denna i allo väl ordnade anstalt, i hvars närhet man äfven har den ovanligt naturskönt liggande stadens promenadplats, benämnd Tivoli, der nu äfven rätt vackra anläggningar finnas, och har denna plats med rätta tillvunnit sig alla resandes beundran.

Af äldre byggnader återstå endast det gamla stenhus vid torget, som 1562, under namn af "Stenhusgården", af fru Karine Tofte och hennes söner såldes till Jörgen Krabbe samt det år 1620 vid storgatan af Christian IV till bostad åt hans sidogemål, fru Kirstin Munck, uppförda hus, hvilket ännu i dag utmärker sig genom sin egendomli-

ga struktur. Vigtigast af allt är emellertid Halmstads hamnbyggnad, som, börjad 1837, fullbordad 1840 med en kostnad af 94,514 rdr bko, består af tvänne på nedsänkta faschiner uppförda stenmurar om 1800 alnars längd, hvilka hoptvinga strömmen så, att dennas egen kraft håller strömfåran öppen och bortför de sandmassor, som förut uppgrundade inloppet. Hamnen rymmer nu fartyg om 10 fots djup och det Halländska bolagets ångbåtar underhålla nästan under hela året en liflig trafik, och i den på sednare tiden ytterligare förbättrade hamnen ses ofta främmande nationers flaggor, under hvilka ortens produkter, spannmål och trävaror, vida försändas.

Bland Halmstads industriela anläggningar förtjänas den stora Wallbergska klädesfabriken "Slottsmöllan" att särskildt uppmärksammas, såsom varande den största i Sverige, belägen norr utom staden. Detsamma är äfven händelsen med stadens laxfiske, beläget strax nedanför nyssnämnda fabriksanläggning, (vår bild är tagen efter en fotografi, då fabriken ännu stod under byggnad) af hvars öfver Nissan ställda 16 kar dock blott omkring hälften tillhör staden, som under reduktionen till och med var i fara att förlora dessa, ehuru detta förslag lyckligen afböjdes. Här fångas en del af den lax, som under namn af "Halmstad-lax" gifver Halmstad ett namn, hvilket i läckergommarnes tycke intager ett stort och aktadt rum. Sanningen till ära måste det dock erkännas, att den mesta "Halmstad-laxen" kommer från Laholm och Falkenberg.

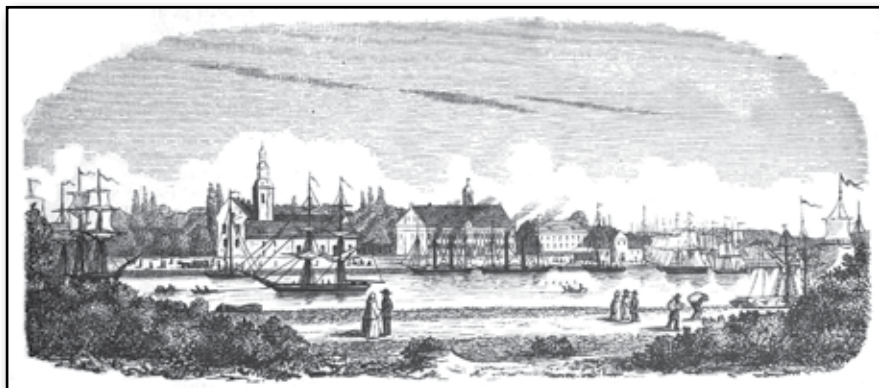
Th.

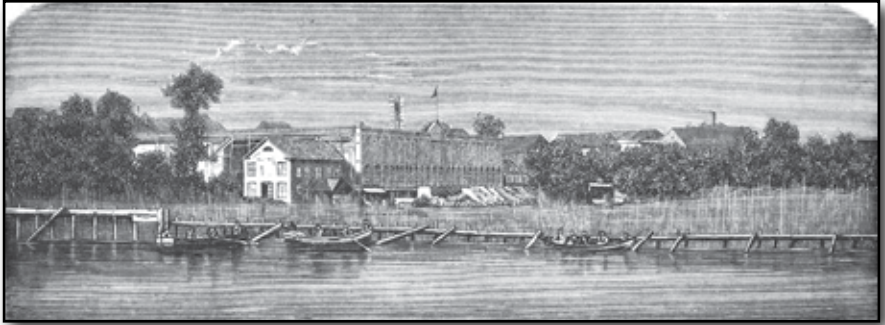
Vy af Öfra Tivoli i Halmstad.

Vy af Nedra Tivoli i Halmstad.

Halmstads hamn.

Halmstads Laxfiske och Slottsmöllans fabriksbyggnad.

Halmstads kallvattens- kuranstalt

Den här texten publicerades ursprungligen år 1866 i tidskriften "Svenska Familj-Journalen" med rubriken "Halmstads Kallvattenskuranstalt". Texten publicerades anonymt.

Denna nyanlagda inrättning torde förtjena att särskildt med några ord omtalas, isynnerhet för dess utmärkta läge, i det för sin naturskönhet beprisade Halmstads närmaste omgifningar och vid foten af den höga, vidsträckta sandås, som är den ursprungliga, aldrig trytande reservoiren för det friska källvattnet.

Byggnaden, beställd från Göteborg hos Bark & Warburg, der den till sina beståndsdelar gjorts färdig, är ett brädbeklädt timmerhus, af uppstående, väl inpassade och hopnitade plank, och som utmärker sig för sin på en gång solida och särdeles nätta konstruktion. Af dess tvänne för allmänheten upplåtne våningar har hittills endast den nedre begagnats till badrum; men om, såsom man har skäl att hoppas, tilloppet af badbesökande skulle erfordra en utvidgning, kan äfven den öfre med lätthet apteras till samma ändamål.

Från höjden af sandåsen erbjuder sig en den vidsträcktaste och herrligaste anblick. Till venster har man det vattenfall, som drifver

Slottsmöllans fabrik, hvarifrån Nissaån, som, straxt nedanför fallet famnande en bokklädd ö, mellan en hög, majestätisk furuskog å ena sidan och leende, löfrika ängder på den andra sidan, slingrande utgjuter sig i Kattegat. Alldeles under åskådarens fötter ligger staden, insvept i sina rika lundar, och i fonden det oändliga hafvet, rullande sina vågor mot Kullens, dess anfall trotsande, berghällar.

Till kallvattenkuranstalten hör och ett jordstycke, hvarpå planteringar börjats till en blifvande park och passande promenadplats. Genom närheten till hafvet äro de, som så önska, i tillfälle att få salta bad, i synnerhet sedan det bekvämligare badhus, som man beslutat uppföra längre utåt hamnarmen, der saltan är större, blifvit färdigt.

Ej längre än några stenkast från anstalten ligger det vackra Tivoli, hvaraf tvänne afbildningar äro framställda här ofvan. Med synnerlig frikostighet hafva vederbörande lemnat medel till dess förskönande, så att det nu både genom natur och konst framstår såsom en den älskligaste tillflyktsort om sommaren undan qualmet och hvardagsbestyren. Och just på dessa förmåner i afseende å läge, som Halmstads kallvattenkuranstalt äger, torde man kunna grunda det omdöme, att få platser i Sverige kunna med Halmstad mäta sig, hvad beträffar att åt de badbesökande bereda alla de bekvämligheter och tillfällen till omvexlande sysselsättningar, *som en rikt gynnad natur kan erbjuda.*

Halmstads kallvattenkuranstalt.

Viktiga ord och personer

Aln.

Längdmått. En aln är 59 cm.

Acheberg, Rutger von.

[1621–1693] Deltog redan som 13-åring vid slaget vid Nördlingen. Blev snart överste för ett ryttarregemente och deltog i marscherna över Bält-isarna 1658. Utsågs till fältmarskalk 1678 och generalguvernör över Skåne, Halland och Bohuslän 1680. Hade hela 25 barn.

Brömsebrofreden.

Fredsavtal mellan Sverige och Danmark-Norge som slöts efter förhandlingar i halländska orten Brömsebro år 1645. Avtalet innebar att bland annat Gotland, Jämtland, Härjedalen och Halland blev svenska områden.

Christopher af Halland och Samsö.

[1276–1332] Dansk kung under åren 1320-1326 och 1329–1332 samt hertig av Halland 1307-1326. Hans namn skrivs i dag Kristofer II av Danmark.

de Mornay, Carolus.

[1514–1574] Fransk militär som anlitades av svenska kungen Gustav Vasa som diplomat, kammarherre och råd. Blev senare friherre och var befälhavare för de svenska trupperna som besegrades vid slaget om Mared 1563. Avrättades 1574 för en sammansvärjning mot kung Johan III. Hans namn har genom åren också skrivits som Charles de Mornay eller Carl Mornaij.

Dominikanerorden.

Katolsk orden som grundades på 1200-talet av spanske prästen Dominicus. Dominikanermunkar kallas ofta för svartbröder eller svartmunkar eftersom de är klädda i svart.

Duncan, Jakob.

[ca 1625–1685] Skotska flykting som blev överstelöjtnant i svenska armén och fälttåget i Polen 1655–1657. Anlitades 1671 av danska armén och deltog i strider mot svenska trupper i bland annat i Skåne, Halland och Holstein.

Engelbrekt.

[ca 1390–1436] Svensk som började sin karriär inom militären. Blev ledare för det så kallade Engelbrektsupproret som började 1431 i Bergslagen. Upproret mot Erik XIII blev så småningom allt våldsammare och spred sig också över hela landet. Engelbrekt intog ett stort antal borgar och slott men mördades den 4 maj 1436.

Erik XIII.

[ca 1382–1459] Kallas i dag oftast Erik av Pommern. Var kung av Sverige under flera perioder mellan 1396 och 1439 samt dessutom kung av Norge 1389–1442 och Danmark 1396–1439.

Erik XIV.

[1533–1577] Svensk kung mellan 1560–1568. Var son till Gustav Vasa. Förgiftades med arsenik efter nio års fångenskap.

Erlandsen, Jakob.

[död 1274] Dansk biskop i Roskilde som år 1254 blev ärkebiskop i Lund.

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Franciskanerorden.

En religiös orden som grundades i Italien på 1200-talet av Sankt Franciskus av Assisi. Franciskanermunkar använder grå kläder och kallas därför oftast för gråbröder eller gråmunkar.

Fredrik II.

[1534–1588] Kung av Danmark och Norge från 1559 till sin död 1588. Led de sista åren svårt av malaria, en sjukdom som förvärrades av hårt drickande.

Bo (Jonsson) Grip.

[1335–1386] Svenskt riksråd och drots. Var landets rikaste privatperson och ägde hela Finland och en tredjedel av Sverige. Lät bygga Gripsholms slott som är döpt efter honom.

Harald Hårdråde.

[1015–1066] Norsk kung från 1045 till sin död 1066 i slaget vid Stamford Bridge i England. Flydde redan som 15-åring från Norge efter förlusten i slaget vid Stiklastad. Tjänstgjorde från 1034

som livvakt åt den bysantiske kejsaren Mikael IV i Konstantinopel men flydde efter dennes död 1041 tillbaka till Norge.

Hakon Jarl.

[ca 935–995] Norsk vikingakung från ca 970 till sin död 995. Är i dag mest känd under sitt riktiga namn Håkan Sigurdsson.

Heliga Anna.

Sankta Anna var enligt vissa heliga skrifter mamma till jungfru Maria och därmed mormor till Jesus. Anna har betraktats som helgon inom den katolska kyrkan sedan 500-talet.

Heliga Karin.

[ca 282–ca 300] Egyptisk kvinna som ska ha avrättats för sin kristna tro. Hon vördas i dag som helgon inom den katolska kyrkan under namnet Sankta Katarina.

Kalmarunionen.

Politisk union mellan de nordiska rikena Danmark, Norge och Sverige som bildades 1397 vid ett möte i Kalmar. Alla tre länderna styrdes under Kalmarunionen av en enda regent. Sverige lämnade unionen 1523.

Karl XI.

[1655–1697] Blev svensk kung vid 5 års ålder 1660 men tog inte tronen i besittning förrän 1672. Gjorde omfattande insatser för att återupprätta svenska armén och flottan. Tog också initiativet till en centralisering av den svenska staten. Var också ansvarig för den försvenskning som genomfördes i de tidigare danska delarna av riket.

Karl X Gustav.

[1622–1660] Karl var svensk kung från 1654. Är mest känd för tåget över Stora Bält som gjorde att Bohuslän och Skåne blev svenska. Var gift med Hedvid Eleonora. Karl avled efter en kort tids sjukdom.

Krabbe, Jörgen.

[1633–1678] Dansk ämbetsman som snabbt blev en av de mäktigaste adelsmännen och politikerna när Skåne blev svenskt 1658. År 1676 dömdes han till döden för sitt samröre med snapphanarna och avrättades i Malmö 1678.

Kristofer I.

[1219–1256] Kung av Danmark från 1252 till sin död 1256. Beskrivs som en av de mest hänsynslösa och våldsamma danska kungarna.

Kristian IV.

[1577–1648] Kristian var kung över Norge och Danmark från 1588.

Munk, Kirsten.

[1598–1658] Dansk adelsdam som 1615 gifte sig med danske kungen Kristian IV av Danmark. Förvisades från hovet 1630 på grund av otrohet.

Porse, Knud.

[död 1330] Dansk adelsman som började sin karriär som svenskt riksråd 1318. Blev senare utnämnd till hertig av Halland och Samsö.

Riksdaler banko.

En riksdaler banko från 1830-talet motsvarar i dag nästan 400 kronor. Kostnaden för Halmstads hamn på 94,514 riksdaler skulle i dag motsvara cirka 38 miljoner kronor.

Sperling, Göran.

[1630–1691] Svensk greve, fältmarskalk och landshövding i Halland.

Steenwinkel, Hans.

[1587–1619] Dansk målare och kunglig byggmästare. Är mest känd för att ha byggt Börsen och Trinitatiskyrkan i Köpenhamn.

Sturlasson, Snorre.

[1178–1241] Isländsk hövding och författare. Han skrev ner 100-tals dikter och berättelser från vikingatiden. Hans mest berömda verk är "Snorres Edda".

Sven Estridsson.

[ca 1020–1074] Dansk kung från 1047 till sin död 1074. Är mest känd för förlusten vid den stora flottstriden vid Nissan år 1062 mot norske kungen Harald Hårdråde.

Wallbergs fabrik.

Företag i Halmstad från 1823 tills 1990. Företaget tillverkade både tegel, ylle och kläder.

Wordingborg.

Dansk stad på södra Själland. Här fanns under medeltiden ett slott där flera danska kungar höll till. I dag finns bara ett torn,

Gåsetårnet, kvar av slottet, resten är ruiner.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)